

Koliko gorja je izkusil, izraža v pesmi „Trojno gorje“. V pesmi „Samo“ je povprašal:

In ko ura nam odbije,
črna zemlja nas pokrije,
kdo bo še po nas povprašal,
kdo se z nami bo ponašal?

A s Simonom Jenkom se ponaša slovenski narod. Slovenci se navdušujejo ob njegovih pesmih, ki bodo živele, dokler bo živel slovenski narod.

Ana Kolmanova

Najstarejši časopis.

Najstarejši časopis na svetu je „Pekingški list“, ki izhaja v Pekingju, v glavnem mestu Kitajske. Ustanovljen je bil v 7. stoletju in je torej star okoli 1300 let. — V Evropi je najstarejši list angleški časopis „The Oxford Gazette“, ki je začel izhajati leta 1665. — Med slovenskimi časopisi je najstarejši list „Učiteljski Tovariš“, ki izhaja 60. leto v Ljubljani.

Pozdrav neodrešeni domovini.

Domovina! Beseda, polna miline in sladkosti. Srce se mi trga, ko mislim nate v teh nejasnih dneh. — Tri dolga leta si bila priča nečloveških pobojev, tri težka leta te je pojila rdeča kri. Tri brezkončna leta je smrt orala tvoje ledine, ti zasajala želo struna v tvojo sveto prst. In Soča, ti krasna reka, ti krepko dekle planinsko, ti ljubljena svojih otrok — ali boš res žuborela danes bolj kot kdaj prej mimo grobov slovenskega domovanja?

Nismo še pozabili šepetanja tvojih valčkov, dasi je ločitev od tebe že tako dolga. Štiri leta že sanjamo o tebi. Ko nam je duša otožna, se zamislimo nazaj v prekrasno dobo, se spominjamo tebe, solnčna dežela!

Veliko je bilo naše gorje. Nikdar ti ga ne bomo pripovedovali... In — ko je nabočil dan, da bi se svobodni zopet povrnil k tebi — je bilo brezmejno naše veselje.

In šli so k razorani, razteptani, a vroče ljubljani, skoro več nepoznani majki. In šli so z vriskom in upom v duši, poljubljali so trpeča domača tla, plakali nad njih razvalinami... Strah jih je obdal, ko so videli razdejanje... a ljubezen, žarka, vse premagujoča ljubezen je zmagala njih srca... Šli so, da posejajo domače polje, ga oplodijo s svojo ljubeznijo, poznočili z grenkimi solzami in z znojem lastnega trpljenja. — Šli so — poravljat raj Slovenije. In dejali so nam mlaščim: „Potrpite, tudi vi pridete za nami!“ — Poslovili smo se — a vedeli, da se v kratkem vidimo tam, kjer

smo se porodili, kjer smo igrali prve otroške igre. —

Prišel je preobrat. In glejte! Ko je naša trpeča, z mrtveci napolnjena domovina prvč zadrhtela v svojem osvobođenju, ki ga je ona najbolj zaslužila, ko je ovila s trobojnicami razrušeno kamenje nekdanj krasnih domov — tedaj — tedaj je stopil pred njo oni kleti tulec, ki ga je sovražila že od vekov, ki ji je prizadel že nešteto ran, jo žalil in jo hotel ugonobiti ob vsaki priliki, da bi potem on zagospodaril čez njene loke in gozdove. —

Prišel je sem čez poljane s hudobnostjo v srcu. Prišel je in iztrgal vaše zaslave, zamoril s svojim grohotom vaše navdušenje. A zatri vam ni vašega ponosa. Poznam vas predobro, da nočete biti njegovih sužnji.

Bratje! Pridite trenutek, da se vidimo: napočí tudi vam dan vstajenja! In takrat zapojemo iz dna duše, iz tisoč grl: „Lepa naša domovina!“ — da bo naša pesem vršela do neba oboka, da bo bobnela od sinjih gorá, da se bodo tresle kraške pečine! Nikdar se ne uklonimo tuicu! Svobodni hočemo biti, saj smo sinovi in hčere svobodnih gorá, in iztrgati hočemo tebe, liuba Goriška, grabežljivim rokam sovraga! — Sedaj poslušaj, bistra Soča, kar gorko ti srce naroča:

Kar še je shranjenih vodá
v oblakih tvojega neba,
kar hraniš v svojih je ravninah,
kar skrivaš v cvetnih je planinah —
pridrvi jih zdaj vse na dan,
narasti, vzkibi v tok strašan!
Ne stiskaj v meje se bregov,
srđita čez bregove stopi
in tuice, zemlje lačne, vtópi
na dno razpenjenih valov!

To je klic tvojih otrok, ki se danes ne morejo in ne smejo povrnil k tebi, ki te nočejo gledati v verigah suženstva, ker si ponos Slovenije! Od nekdanj je ob tvojih bregovih donela slovenska pesem in doneti mora, dokler bibe zadnje primorsko — slovensko — slovansko srce!

Primorka.

Važnost lepe pisave.

Prvo podlago čitanju in pisanju polaga ljudska šola. Osobito glede pisave velja to pravilo. Otrok, ki si je v ljudski šoli prisvojil lepo pisavo, si jo tudi gotovo ohrani do visoke starosti. Mladina naj torej pazi, da si prisvoji lepo pisavo! V narodu velja pravilo: Obлека dela človeka. Človeka, snažno in lepo obliččenega, kaj radi vidimo: nasprotno pa velja za umazanca in raztrganca. — Baš tako radi vidimo lepo in